KURJER WARSZAWSKI

D. 10. Czerwca. — Rok 1840. Środa. № 151. Jutro, Ś. Barnaba. Dziś, w Piątek i Sobotę Suchedni.

Zapis przez niegdy Teklę *Paczkowskę* dla Bractwa Różańcowego przy kościele XX. Dominikanów w *Brześciu* złp. 300 uczyniony, Rada Administracyjna zatwierdziła. — Pogrążeni w żalu Mąż z familją po ś. p. Marjannie z Kilińskich *Filipowiczowej*, wczoraj zmarłej pozostali, zapraszaią przyiacioł i krewnych, na exportacją zwłok iej iutro o godz: 5 z połud: z domu przy ulicy Krakow: Przedm: Nr 393 lit: A., na smętarz Powązki odbyć się maiącą. — *Bielany* wczoraj z powodu pogody, licznie były odwiedzane lądem i wodą. — P. Jan *Cockerill* (Kokeril) nowy Posiadacz zakładu machin na *Solcu*, niemniej Właściciel znacznych fabryk zagranicznych, wrócił z *Petersburga* do *Warszawy*. — Wczoraj w Red: Kurjera złożono od Wgo M, z wsi W, 3 rub: sr: dla Instytutu moralnie zaniedb: dzieci. — Za woreczek, po raz 2gi zł. 13 gr. 10; kto da więcej? — Jak łatwo zjawić się może przypadek, następuiący okaznie przykład: Przed kilką dniami w iednym ze znakomitych domów Warszawy, karafka z wodą prosto z lodu wyięta, na stole do obiadu postawiona, gdy na nią padło słońce, zapaliła stół w obec licznych na obiad zebranych gości, zbieraiąc promienie słońca jakby soczewką szkła palnego. Probowano ią posuwać w różne strony w każdem miejscu póki słońce nie zniżyło się, co trwało blisko kwadrans; w kilka sekund działanie takież wywierało na stół i inne w miejscu zebrania promieni w ognisko kładzione przedmioty. Jak to niewinnie mógłby wyniknąć pożar, gdyby nikogo w pokoiu nie było, którego przyczyna byłaby niedocieczoną. — (Ar. n.) Niesłusznie może wymierzony zarzut w dziennikach paryzkich, dotknął *Belliniego*, po wystawieniu ułożonej przez niego Opery *Cudzoziemka* (la Straniera); „że iakkolwiek wiele w tym utworze okazał wdzięku i muzykalnego czucia, przecież zinstrumentowanie często zdaie się być zaniedbanem, a harmonja dosyć ubogą.” Inne bowiem o tym Kompozytorze, Publiczność powzięła przekonanie, po świetnem wystawieniu na naszej scenie *Lunatyczki* (la Somnambula). Jest to kompozycja wielka, tkliwa, śpiewnością zajmuiąca, a nawet i wspaniała. W układzie iej *Bellini* nie poświęca nic prawie dla natłoku sztucznie powiązanej harmonji, nie wstrzymuie się ani na chwilę na drodze, iaką sobie zamierzył, dąży poważnie i z godnością do zamierzonego celu, i w tej drodze iakkolwiek może zawiłej, nie naśladuie, lecz tworzy. Przez napisanie tego dzieła umiał ieniialny ten Kompozytor nadać muzyce wyraz i koloryt, którego przedmiot wymagał, nie przywięzuiąc się do dwuznaczności, często używanej przez iego poprzedników, deklamuie on bez osłabienia zarysów sztuki. Melodja iego iest prostą, czystą, pełną wyrazów a razem gracji i zastosowaną do charakteru przedmiotu. Muzyka zaś iest pełną ognia, instrumentowanie szczęśliwe i odznaczone cechą oryginalności. Obok wielu rozlanych piękności w całej Operze, celniejszemi są według zdania znawców: Kawatyna Lizetty *Głos radości*, Arja z chórem Aminy *Ten błękit Nieba*, szczególniej zaś uderzaiąca nowość, iaką z wielką sztuką i dokładnością wykonał Chór śpiewaiąc Balladę *Pod ciemnem niebem wśród szarej nocy*, Arja Elwina *Gdybym cię mógł nienawidzieć* i Arja Aminy *Nikt nie pojmie takiego szczęścia*. Jedne z nich maią wiele wyrazu i szczęśliwego odcienia, drugie zachwycaią nieporównanym swoim wdziękiem. Chóry zaś w ogólności czynią wiele wrażenia i maią oryginalności znamię. Krzesła i parter słusznie trzęsły się oklaskami i oddały sprawiedliwość starannemu i pięknemu oddaniu wszystkich bogactw muzycznych. Rodzaj patetyczny, szczególniej znamionował śpiew JPanny Józefy *Turowskiej*; głos zaś przytłumiony, a razem nadpowietrzny JPani *Rywackiej*, zwłaszcza też w chwilach kiedy zostawała w lunatyzmie, zdawał się być podobnym do pięknych tonów arfy eolskiej. Zre-

sztą rzadkim iest w dobrej Śpiewaczce talent sztuki dramatycznej, który iednak JPani *Rywacka* coraz więcej rozwiia. Nie podzielamy zdania niektórych, iakoby wystawienie tej Opery tak wiele straciło wdzięków, przez zastąpienie wysokiego tenoru *Elwina*, pięknym głosem kontr altowym JPanny *Turowskiej*, zwłaszcza gdy pierwszego w tym stopniu dotąd na naszej scenie nie mamy. Kompozytorowie zwykle piszą dla głosów, iakiemi w Teatrach zagranicznych rozrządzać mogą. Co do staranności zaś, z iaką ta Opera na naszej scenie wystawioną była, słuszna należy się wdzięczność troskliwej o iej wzrost Dyrekcji Teatrów, że niespełna w 3ch latach, oprócz wznowionych Oper, 5cią nowemi Operami wzbogaciła Repertorjum teatralne. Każda zaś z nich prócz tylu kosztów wystawy, oddaną była z właściwym przepychem nowych ubiorów i pięknych dekoracji. Szczególny zaś udział do tejże wdzięczności niezaprzeczenie należy się zasłużonemu od tylu lat scenic naszej Kapelmistrzowi Panu *Kurpińskiemu*. Znawcy byli także prawdziwie zadowoleni z wykonania chórów, wyuczonych przez JP. *Kratzera*. *K. M.......* — Wczoraj w Wielkim Teatrze po *Koniu spiżowym* przywołana JPanna Paulina *Riwoli*. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. 19 gr. 15. Listy zasta: zł. od 96 gr. 8 do 96 gr. 15. Listy zast: nowe zł. od 96 gr. 5 do 96 gr. 10; kupon zł. 1 gr. 25 2/3.

Z *Petersburga* 26 (28) Maja. — J. C. W. W. Xiążę KONSTANTY, udał się z Petersburga do Kronsztadu, na parostatku Newke, w towarzystwie Jenerała deżurnego *Kołzakowa* i Kontradmirała *Litke*. J. C. W. W. X. MICHAŁ Pawłowicz wyiechał do *Narwi*. — N. CESARZOWA w dowód najwyższych względów swoich, za okazaną przez P. *Smirdina*, Księgarza w Peters: gorliwość w podjęciu się bezpłatnie upowszechnienia między publicznością, wizerunków i rycin, ofiarowanych na rzecz zakładu wspierania *ubogich*, oraz za złożenie JEJ C. M. exemplarza wydawanego przezeń dziennika *Bibljoteka dla czytania*, najłaskawiej udarować go raczyła pierścieniem brylantowym, oświadczywszy przytem najwyższą Swoię wolę należenia do liczby prenumeratorów pomienionego dziennika. — Dnia 15 maja między *Sominem* i *Tychwinem* spadł taki śnieg, że pokrył ziemię na pół arszynu, leżał przez kilka dni, i przez cały ten czas, przez 3 stacje iazda odbywała się saniami, iak w zimie.

Anglja. — Lord *Melburn* otrzymał w podarunku od Królowej i od Xcia *Alberta* kosztowny serwis, na którym znajduie się napis: „Wice-Hrabiemu *Melburn* w dowód poważania ofiarowany od *Wiktorji* Królowej i Xcia *Alberta*." — Okręt angiel: *Delfin* odpłynął 21go z. m. z *Portsmutu* do wyspy *Śtej Heleny*, z zleceniem wydania Francuzom zwłok *Napoleona*. — Dotychczasowy Poseł turecki *Nuri Efendi* miał 29 z. m. pożegnawcze posłuchanie u Królowej, a nowy Poseł *Szekib* Efendi, złożył swoie listy wierzytelne. Poseł Stanów Zjednoczonych P. *Stewenson*, złożył Królowej powinszowanie Prezesa Stanów Zjedno: z powodu iej zaślubin z Xięciem *Albertem*. — Xię *Albert* Małżonek Królowej, prezydował 1go b. m. na posiedzeniu towarzystwa zamyślaiącego wytępić handel niewolnikami.

Belgja. — W gazecie handlowej czytamy: Donoszą z wiarogodnego źródła, że Hrabia *Lebing* Aient *Belgicki* przy dworze Królowej *Hiszpań:* 20go z. m. podpisał w *Madrycie* traktat handlowy z Rządem hiszpańskim. — Królowa Francuz: przeieżdżała 1go b. m przez *Bruxellę* do *Laken*; tegoż dnia spodziewano się w *Bruxelli* Xięstwa *Nemours* (Nemur).

Francja. — Na posiedzeniu izby Parów w d. 30 z. m. *odrzucono* wniosek względem zniżenia renty. — Doktor *Delacroix* (Delakrua) miał 30go z. m. posłuchanie u Monarchy, któremu wręczył kapelusz *Napoleona* darowany przez Doktora na własność kraiu. — Paryzka gazeta codzienna donosi, iż P. *Guizot* (Gizo) był przed kilku dniami *inkognito* w *Paryżu*, i że narada miana przez niego z Monarchą i z kilku Ministrami przyczyniła się znacznie do odrzucenia wniosku względem ofiarowania 2óch miljonów fr., na przewiezienie zwłok *Napoleona*. — O-

kręt linjowy *Ocean* przybył z Wice-admirałem *Rosamel* do *Tulonu*. — Policja aresztowała na drodze z *Mec* 2ch młodych ludzi rodem z *Frankfortu*, którzy w *Mec* skradli znaczną summę Bankierowi. — Statek *Chamois* (Szamoa) odpłynął 25go z. m. z missją tajną z *Tulonu*. Zdaie się, iż ma rozkaz krążenia około brzegów *Włoch*, gdzie sprawy dyplomatyczne są bardzo zawikłane. Anglja grozi wojną nie tylko *Neapolowi* ale i *Sardynji*. Między rozmaitemi pogłoskami wymieniaią i tę, że armja austrja: obsadzi ziemię neapolit:, zaś armja neapolit: wyspę *Sycylją*. — List prywatny z *Algieru* z dnia 24 z. m. donosi szczegóły o wyprawie przeciw *Abdel-Kaderowi*. Korrespondent pisze w końcu: dziś rano widziałem z wzgórza *Kuby*, że na kilku punktach równiny *Metidja* wrzały bitwy. Nie można było rozeznać wojska, widziano tylko blask bagnetów, a w powietrzu rozlegał się huk armat. Milicja i osadnicy są najlepszym ożywieni duchem; nikt nie myśli o ucieczce do miasta, ale każdy iest gotów do oporu.“ — Gubernator ieneralny, Xżęta *Orleańs:* i *Aumale* (Omal) na czele dywizji odbyli 23go z. m. wjazd do *Algieru*. Cała ludność wystąpiła na ich przywitanie. P. *Guizot* (Gizo) Dyrektor spraw wewn: miał mowę do Królewiczów. Xżę Orleański uprzejmie podziękował. Armja zamyśla ruszyć z *Medehy* do *Miljany* i to miasto obsadzić. — Monitor nie ogłosił ieszcze szczegółów o wyprawie afrykańs:; pisma nieministerjalne zawieraią o niej smutne wiadomości. Francuzi utracili wiele Ludzi i ieszcze więcej pieniędzy bez sprowadzenia pomyślnego skutku. Marszałek *Valeé* (Wale) z wszech stron iest oskarżany i życzą aby był stawiony przed sądem woiennym. 1200 żołnierzy stało się ofiarą iego niezdatności. Arabowie zadali dotkliwą stratę Francuzom, gdy ci wracali z *Medehy* do *Algieru*. — Admirał *Dupotet* (Djupote) ma być odwołany, iego miejsce otrzyma Jenerał *Baudin* (Bodę) i zdaie się przeto, iż Ministerstwo nie chce uznać traktatu zawartego przez Admirała *Djupote* z Rzecząpospolitą *Argentyńską*.

Hiszpanja. — Minister sprawiedliwości oznajmił 23go z. m. w Izbie Deput:, iż Królowa za poradą Lekarzy, zamyśla udać się w podróż. — *Kabrera* znajdował się 11go z. m. w *Rossel*; ponieważ od 14tu dni bawi w okolicy *Winiaroz*, przeto zdaie się, iż oczekuie statków z posiłkami. — Młoda Królowa *Donna Izabella*, iest zmuszoną używać kąpieli morskich i siarczanych z powodu choroby *herpes* (rodzaj krost). — Dywizje Xcia *Wiktorji* zbliżyły się do *Morelli*. Jenerał *Leon* zburzywszy szańce *Mory* i *Flix*, obrał główną kwaterę w *Peniarozie*. Straż tylna stoczyła bitwę pod *Korberą*. Izabelliści obsadzili *Chiwę* o 2 mile pod *Morellą*.

Niemcy. — Wielki Xżę *Meklembursko-Szweryński*, tudzież Wielki Xżę *Meklemburskо-Strelicki* z swoią rodziną, przybyli do *Berlina*. — Cesarz *Austrjacki* polecił, aby uszkodzona część wieży *Ŝgo Stefana* w *Wiedniu*, została zmienioną. Wieża będzie zniżoną o 10 sążni. — W *Berlinie* codzień są wydawane bulletyny o stanie zdrowia N. Króla *Pruskiego*.

Portugalja. — *Donna Marja* zagaiła 25go z. m. posiedzenia Kortezów portugalskich; w mowie tronowej oświadczyła, iż spodziewa się rychłego poiednania z Rządem *Papiezkim*, tudzież z Rządem *Angielskim*.

Turcja. — Od czasu ucieczki Admirała *Achmeta* Kapudana Baszy do *Egiptu*, żaden wypadek nie sprawił takiego wrażenia w *Stambule*, iak dymissja *Halila* Baszy. Szwagier Sułtana nie spodziewał się wcale upadku i dopiero przed kilką dniami chcąc wejść do pałacu, usłyszał oświadczenie Wielkiego Mistrza dworu *Nizy* Beia: „że *Monarcha* (Sułtan nie tytułuie się więcej *Padiszachem*, lecz Monarchą), wezwie do siebie Seraskiera, gdy go będzie chciał widzieć. — We wszystkich meczetach miast *Egiptu* i *Syrji* przylepiono odezwy Wice-Króla, zachęcaiące Muzułmanów do bronienia iego sprawy. — Wice-Król *Egiptu* kazał znowu wojsku tureckiemu wylądować z flotty, co i tym razem z powodu oporu musiało być zaniechanem. Oficerowie tureccy oświadczyli, iż tylko w nagłej potrzebie opuszczą sta-

tki, a brzegów bronić będą tylko na przypadek attaku z strony obcego Mocarstwa. Wice-Król chcąc zjednać sobie Turków, kazał im wypłacić żołd 2 miesięczny; gdy tymczasem Arabowie już od 9ciu miesięcy czekaią na wypłatę. — Gwardja narodowa w *Kairze* ma być pomnożoną do 24,000.

Rozmaitości. — Nieustraszony Żeglarz norwegski *Witbro*, który zeszłego lata tylko z iednym towarzyszem przeprawił się przez morze północne i z *Szpicbergu* sprowadził znaczną zdobycz, umarł nagle. *Witbro* miał zamiar zbudować sobie większy statek do podobnej podróży. — Przy brzegu *Lingoer* (w Norwegji), wydobyto z morza armatę z fregaty *Naiady*, zatonionej w r. 1812, w bitwie z 2ma okrętami angielskiemi. — Panna *Taljoni* przybyła do *Londynu.* — Czeladnik napisał do rodziców: „Donoszę wam, iż mój przyiaciel *N.* utopił się w beczce wina; zatem sam stał się *winną* przyczyną swoiej śmierci."

SZARADA.

Ten kto robi *pierwsze, trzecie,*
Psuie, rozdziela, iak chrecie;
Drugi z czwartym, i wszystek bracia są rodzeni,
Oba biedni, gdy litość losów ich nie zmieni.

(Zeszła Szarada *Jarmarki*).

Wypadki dostrzeżeń Meteorologicznych w Obserwatorjum Warszawskiem w Mcu Maju r. b. czynionych. Wysokość barometru średnia miesięczna do temperatury lodu topnieiącego sprowadzona, wynosi: cal: 27 lin: 7.16; najwyżej barometr dochodził cal: 28 lin: 0.07 d. 31 po połud:; najniżej cal: 27 lin: 0.41 d. 12 z rana. Średnia temperatura całego miesiąca iest: †8°.87 R.; największe ciepło dochodziło †20°.8 R. d. 29 po połud.; największe zimno - 0°.16 R. d. 5 z rana. Maj w tym roku był zimny, niepogodny i słotny; średnia temperatura tego miesiąca iest niższa o 2°.05 R. od stanu normalnego z 14tu lat poprzednich. Dni pogodnych było tylko 4; na pół-pogodnych 10; pochmurnych 17; dżdżystych 23; mglistych 1; gradu 1; grzmotów 4; wichrów 7; wiatry panuiące były: północno-zachodni i północny. Wilgotność powietrza średnia miesięczna na 100 częściach, co do objętości, iest: 74.9 albo co do wagi 7.8 gram: na metrze sześciennym. Ilość wody z deszczu wynosi 35.12 lin: to iest o 4.63 lin: więcej od średniej ilości iaka na Maj przypada. Temperatura miesięczna źródeł w Ogrodzie Belwederskim iest †6°.64 R.; przy dolnej drodze obok Ujazdowa †6°.85 R., w ogrodzie za pałacem Kazimirow: †6°.98 R.

W dalszym ciągu ciągnienia 5tej klassy 55tej Loterji, znacznieysze wygrane padły iak następuie: Zł. 20,000, na Nr 12,093 u Manasse. Po zł. 2000, na Nra: 12,727 u Birenzweiga w Końskich; 15,545 u Ehrlicha w Opolu. Po zł. 1000, na Nra: 3455 u Flattow w Piotrkowie, 4604 u Fausta, 4665 u Winawera, 5318 u Dawidsohna, 6248 u Horowicza w Lublinie, 6976 u Wiemana, 12,705 u tegoż, 14,406, u Fausta, 14,861 u Liepszyca, 16,493 u Markusfelda w Łasku, 18,967 u Rubinsteina w Opolu.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Radziwiłł Alexan: Xżę z Wilna; Strzeszewski Jul: Sędzia z Płocka; Łubieński Sewer: Dzie: z Przyrab; Toczyski Alexan: Dzie: z Bochorzewa; Lipski Mich: Dzie: z Zeroniczek; Wojniez Andrz: Dzie: z Piwonic.

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 19.

TEATR WIELKI. Jutro 17 raz *Rita.*

TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś na żądanie 95ty raz *Antoni i Antosia.* Balet *Opiekun oszukany*; ogłoszone na dziś widowisko, będzie po iutrze.

GALERJA OBRAZÓW codzień przy placu Krasińs:

Dziś Orkiestra Wrocławska pod dyrekcją P. Hermana *Albrechta*, grać będzie w Ogrodzie Rembaczewskiego na Lesznie od 4tej z południa. Wejście od Osoby zł. 1 gr. 5. Dzieci bezpłatnie.

Dziś od godzi: 6 wieczorem w Kawiarni przy ulicy Długiej pod Nr 586 Lit. B. w domu Szambelana Nowakowskiego obok Hotelu Polskiego, Panny *Gaube* śpiewać i grać będą na Skrzypcach i Arfach.

Jutro w handlu Maiewskiego przy ulicy Bednarskiej. Śniadanie: Pieczeń bara: a la sarna, Polędwica szpiko: z sos:, Sztufada, Kapłon a la pul, Kotlety, Rozbratle, etc.